

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; ID: afkmg6

e-mail: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

TŘÍDNICKÁ HODINA

Třídnická hodina poskytuje jedinečnou možnost pravidelné práce se vztahy uvnitř třídy. Je prostorem pro řešení aktuálních problémů třídy i školy, pro práci s tématy osobnostně sociální výchovy a tímto zároveň slouží jako významný preventivní činitel v oblasti sociálně nežádoucích jevů, které by se mohly ve třídě vyskytnout.

Je založena na tom, že probíhá značnou měrou prakticky – žáci se s uvedenými tématy (moje já, zvládání složitých situací, spolupráce v mém životě, naše vzájemné vztahy, ...) setkávají v praktických situacích, v nichž sami jednají, myslí, prožívají. Tyto situace buď vznikají přirozeně nebo jsou pedagogicky navozené.

Smyslem a cílem třídnické hodiny je pravidelná a plánovaná práce s třídním kolektivem, která vede k podchycení a pokud možno i k vyřešení problémů, které se ve třídě objevují a negativně ovlivňují atmosféru i klima třídy, potažmo školy, rozvoj osobnosti žáka a vytváření fungujícího společenství třídy a školy.

Obsahové, časové a organizační vymezení třídnické hodiny

Obsah třídnické hodiny je taxativně vymezen a jeho realizace je pak plně v kompetenci třídního učitele a podléhá kontrole ZŘŠ a metodicky školnímu metodikovi prevence. Obsahové zaměření třídnické hodiny vychází z těchto oblastí:

- **Řešení provozních záležitostí**
- **Seznámení a stmelování kolektivu**
- **Práce s pravidly chování žáků a řešení aktuálních problémů třídy**
- **Práce se vztahy ve třídě** (sociometrická šetření, vypracovávání sociometrických matic aj.)
- **Rozvoj specifických dovedností** (volných vlastností)
- **Tvorba vlastních třídních projektů**
- **Preventivní programy**

Časové vymezení třídnické hodiny není striktně dané. Nejméně jedna hodina týdně pevně stanovená nad rámec počtu vyučovacích hodin, které jsou dány ŠVP. Operativně je možné zařadit třídnickou hodinu vždy, když se objeví nutnost

společného řešení problému a reakce na okamžité situace. V tomto případě je však nutné informovat zákonné zástupce žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Umožňuje žákům vybrat si nebo zformulovat témata, o které mají zájem
- Pracujeme se žáky tak, aby se orientovali v tom, co mají dělat (jasné instrukce, domluvená pravidla, sociální zpětnou vazbu)

Kompetence k řešení problémů

- Podněcujeme žáky k formulování vlastních pravidel k chování ve třídě i ve škole k jejich dodržování s důrazem na praktické zažití zkušeností demokratického fungování skupiny
- Nabízíme k vyzkoušení praktické jednání v situaci, která se týká daného tématu (scénka, modelovou hru, pracují ve skupině, malují obrázek k tématu OSV)
- Využíváme se spontánně se objevující témata a problémy, které přinášejí žáci nebo práce skupiny a uvádíme je do vztahu s probíraným tématem)

Kompetence komunikativní

- Povzbuzujeme žáky k vyjadřování rozdílných nápadů, názorů, pocitů ... a oceňujeme, když se to žákům daří
- Vytváříme prostředí vzájemné důvěry, kde se žáci mohou projevat jak svobodné a zodpovědné osoby, které umí uplatňovat svá práva a plnit své povinnosti
- Podporujeme vstřícný přístup k ostatním, respektování individuálních rozdílů mezi žáky, smysl pro spravedlnost a odmítavý postoj k násilí
- Provádíme společně se žáky sebehodnocení jednotlivců i kolektivu (vlastní práce, chování, výstupy z vyučování)
- Podporujeme v žácích rozvoj schopnosti radit se, ale i samostatně se rozhodovat se zřetelem na prospěch týmu

Kompetence občanské

- Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování, školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách
- Klademe důraz na poznávání a fungování demokracie ve společenském životě a učíme žáky aplikovat principy demokracie ve svém životě

- Nabízíme možnost seberealizace v zájmových činnostech tak, aby žáci mohli uplatnit své silní stránky, a jako prevenci případného problémového chování a sociálně patologických jevů
- Zařazujeme praktické aktivity, při kterých se žáci seznamují s funkcí důležitých orgánů a institucí na místní i státní úrovni a upevňujeme schopnost vyhledat pomoc v sociální a právní oblasti na místní úrovni

Kompetence sociální a personální

- Společnými aktivitami při vytváření prostředí třídy a školy vedeme žáky k péči o osobní i společný majetek a k respektování cizího úsilí a zároveň v nich posilujeme sounáležitost se školou a budování dobrého jména školy
- Učíme žáky vnášet do společné práce týmu osobní přístup a vlastní vklad

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY ŽÁKŮ

Žák podle svých možností:

Poznává svou osobnost a rozvíjí vztah k sobě samému; Vědomě **pracuje** se svými emocemi;
Překonává sklony a návyky, které mu komplikují život;
Vyhledává pomoc při osobních problémech;
Formuluje a **respektuje** základní pravidla chování ve třídě a ve škole;
Rozlišuje projevy respektující a nerespektující komunikace; Kultivovaně **projevuje** a **prosazuje** své názory, potřeby a práva (s porozuměním **používá** vybrané asertivní postupy);
Dodržuje pravidla práce v týmu a podporuje týmovou atmosféru;
Projevuje pozitivní postoj k řešení problémů, hledá možnosti jejich řešení;
Spolupracuje na zadaných činnostech, pečuje o věci kolem sebe;
Odmítá šikanu (rozpoznává projevy, pojmenovává je a brání jim);
Aktivně se **zapojuje** do nabízených činností;
Reaguje na aktuální situace kolem sebe, **přemýšlí** o nich a **hledá** řešení.

OBSAH TŘÍDNICKÝCH HODIN**Řešení provozních záležitostí:**

Školní akce a příprava na ně;
Seznamování žáků s novými opatřeními ve třídě a ve škole;

Seznámení a stmelování:

V nově vzniklém kolektivu, s novým žákem;
S ostatními učiteli;

Práce s pravidly chování žáků a řešení aktuálních problémů třídy:

Společné stanovení základních pravidel chování ve třídě, ve škole, společné řešení porušování pravidel;
Řešení problémů, rozhodovací dovednosti;

Práce se vztahy ve třídě:

Poznávání lidí;
Tvorba mezilidských vztahů;
Komunikace;
Spolupráce a soutěžení;

Rozvoj specifických dovedností:

Sebepoznání a tvorba sebepojetí;
Zdokonalení základních kognitivních funkcí;
Seberegulace a organizace vlastního života;
Psychohygiena;
Hodnoty, postoje, mravní vlastnosti člověka;

Tvorba vlastních projektů jednotlivých žáků v rámci školy i mimo ni:

Třídní projekty
Třídní výlety, exkurze, vycházky, oslavy, činnosti aj.

Specifická prevence:

Šikany, závislosti (školní preventivní program)

Diagnostika ve třídě:

Diagnostika vztahů, klimatu, rozvoje specifických dovedností

